

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 97/2017(3))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «SIGMA TV» (εφεξής ο Οργανισμός)

Ημερομηνία Απόφασης: 13 Δεκεμβρίου, 2017

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Ξενοφάντος Χαραλάμπους, Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ισίδωρου Κολώτα, Σέργιου Ποΐζη και Μαρίας Κούσιου, Μελών.

Η κ. Αγγελική Λαζάρου, Μέλος ειδοποιήθηκε κανονικά για τη συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε για προσωπικούς λόγους.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του Οργανισμού πιθανές παραβάσεις του άρθρου 30Η(β) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2017 και της Παραγράφου Ε4 του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

30Η.– Οι υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων ή τα προγράμματα που δέχονται χορηγία πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:

(β) δεν επιτρέπεται να παρακινούν ευθέως σε αγορά ή μίσθωση προϊόντων ή υπηρεσιών, ιδίως μέσω συγκεκριμένων διαφημιστικών αναφορών σε αυτά τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες.

Η πιο πάνω Παράγραφος αναφέρει:

Ε4.– Απαγορεύεται η παρακίνηση για αγορά ή μίσθωση των προϊόντων ή υπηρεσιών του χορηγού ή τρίτων με αναφορές στα χαρακτηριστικά ή στις τιμές ή δίνοντας πληροφορίες για τον τρόπο ή τόπο αγοράς τους.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **3.11.2017** έθεσε ενώπιον του Οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου και του γραπτού υπομνήματος σας, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε, όπως αποστείλετε γραπτώς τις θέσεις σας για σκοπούς μετριασμού της κύρωσης.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του Οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1-2:

1. Στις **3/9/2017** μεταξύ των ωρών **10:20–11:30** ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «Happy Traveller» κατά τη διάρκεια του οποίου έγινε **παρακίνηση ευθέως σε αγορά ή μίσθωση των προϊόντων των χορηγών, μέσω συγκεκριμένων διαφημιστικών αναφορών σε αυτά τα προϊόντα και υπηρεσίες**, κατά παράβαση του άρθρου **30Η(β)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του προγράμματος «Happy Traveller» ο παρουσιαστής ανέφερε τα ακόλουθα:

- «Φτάσαμε στο αεροδρόμιο και επειδή έχουμε κάποιες ώρες αναμονής μέχρι την επόμενη πτήση μας πάμε στο **τεράστιο, απίθανο και υπεράνετο CIB lounge της Turkish Airlines**».
- «Αυτά τα γυαλιά ηλίου τα πήρα πριν φύγουμε από το ταξίδι, **είναι τα καλύτερα γυαλιά που είχα ποτέ. Προσφέρουν και υψηλή προστασία και οι φακοί είναι ... που σημαίνει κόβουν τη γυαλάδα και βλέπεις τα χρώματα πιο ζωντανά. Το μαγαζί απ' όπου τα πήρα έχει και ένα από τα κορυφαία eshop στην Ελλάδα**». Ενώ ο παρουσιαστής αναφέρει τα προηγούμενα προβάλλονται πλάνα που τον παρουσιάζουν στο εσωτερικό καταστήματος που πωλεί γυαλιά και ο ίδιος να δοκιμάζει διάφορα ζευγάρια καθώς και η επωνυμία **«οπτικά ανδρεάδη»**
- «Πριν πάμε πίσω στο ταξίδι μας θέλω να σας δείξω το φυσικό μεταλλικό νερό που ταξιδεύει μαζί μας. Δεν είναι ό,τι κι ό,τι νερό, είναι νερό **βραβευμένο ως το καλύτερο νερό του κόσμου** που αναβλύζει σε παρθένα δάση στα 1100 μέτρα από πηγές στις κορυφές και εμφιαλώνεται κατευθείαν στην πηγή για να φτάσει άμεσα στα χέρια μας και να μας ξεδιψάσει. **Happy traveller σε όλο τον πλανήτη με το καλύτερο νερό του κόσμου που είναι ελληνικό**» Ταυτόχρονα προβάλλονται πλάνα του παρουσιαστή να πίνει το νερό ΘΕΟΝΗ καθώς και κοντινά πλάνα της συσκευασίας του νερού.
- Επίσης, αναφερόμενος στο ξενοδοχείο **Tulia** που προσφέρει τη φιλοξενία και το οποίο είναι χορηγός ο παρουσιαστής ανάμεσα σε άλλα αναφέρει και τα ακόλουθα:
 - «**Δείτε σε τι τέλειο μέρος μένουμε, φανταστικό δωμάτιο και φανταστικό ξενοδοχείο.**»
 - «**Σε διάφορα σημεία στο ξενοδοχείο υπάρχουν διάσπαρτες αιώρες**» και προβάλλεται ο παρουσιαστής να ξαπλώνει χαμογελαστός σε μια αιώρα.
 - «**Έχει και νεροτσουλήθρες ... φανταστικό ... να τις δοκιμάσουμε!**» Και επίσης προβάλλεται ο παρουσιαστής στις νεροτσουλήθρες
 - «**Παραγγείλαμε room service, προτιμήσαμε να φάμε στο δωμάτιο απόψε γιατί ήμασταν κάπως κουρασμένοι**» και ταυτόχρονα προβάλλονται διάφορα πιάτα με φαγητό στο δωμάτιο.

- «Και αφού φάγαμε, αράξαμε να τσακάρουμε εισιτήρια για το επόμενο ταξίδι με την εφαρμογή του νούμερο 1 on line ταξιδιωτικού γραφείου στην Ελλάδα. Είναι δωρεάν και σε βοηθάει να βρεις στο κινητό σου τις καλύτερες τιμές για ένα ταξίδι που θες να πας». Προβάλλεται ο παρουσιαστής ξαπλωμένος στο κρεβάτι να χρησιμοποιεί το φορητό του τηλέφωνο και να ψάχνει αεροπορικά εισιτήρια και να εμφανίζεται η επωνυμία airtickets και το σχετικό λογότυπο στην οθόνη του φορητού τηλεφώνου.
- «Στο μεταξύ θα ετοιμάσουμε κάτι γρήγορο και εύκολο για να φάμε. **Τα πιο νόστιμα σνίτσελ κοτόπουλου ή λαχταριστές κοτομπουκιές ελληνικής παραγωγής από ελληνικά κοτόπουλα. Είτε τις τρώμε σκέτες είτε τις βάζουμε σε μια απλή συνταγή πάντα τέλειες είναι. Καλή όρεξη!**» Προβάλλονται πλάνα όπου παρουσιάζουν/ εμφανίζονται συσκευασίες τροφίμων και συγκεκριμένα σντίτσελ κοτόπουλου με την ονομασία **Chick 'N Fillet** και κοτόπουλου στο φούρνο που ψήνεται

Σημειώνεται ότι στο τέλος του προγράμματος (στους κινούμενους τίτλους τέλους) προβλήθηκε καρτέλα με τους χορηγούς, στην οποία αναγραφόταν **Συνεργάτες/Χορηγοί**, ανάμεσα στους οποίους ήταν και, η AirTickets, η εταιρεία Turkish Airlines και το φυσικό μεταλλικό νερό ΘΕΟΝΗ, το ξενοδοχείο Tulia Zanzibar Unique Beach Resort, το κατάστημα Οπτικά Ανδρεάδη, η εταιρεία Lambda quality foods, που εμπορεύεται τα προϊόντα Chick 'N Fillet.

2. Στις **3/9/2017**, μεταξύ των ωρών **10:20–11:30**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «Happy Traveller» κατά τη διάρκεια του οποίου έγινε **παρακίνηση για αγορά ή μίσθωση των προϊόντων των χορηγών με αναφορές στα χαρακτηριστικά τους**, κατά παράβαση της **παραγράφου Ε4** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο Οργανισμός, με επιστολή της Δικηγόρου του κ. Ελένης Πελεκάνου (Χρίστος Πατσαλίδης Δ.Ε.Π.Ε.) ημερομ. 14/11/2017, (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'**), υπέβαλε γραπτώς τις θέσεις και τις απόψεις του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση. Ο Οργανισμός δεν εξέφρασε πρόθεση για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της εν λόγω υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του Οργανισμού και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του επίδικου προγράμματος κρίνουμε ότι:

Στις **3/9/2017** μεταξύ των ωρών **10:20–11:30**, ο Οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «Happy Traveller» κατά τη διάρκεια του οποίου ο παρουσιαστής αναφέρθηκε στις υπηρεσίες και τα προϊόντα των χορηγών μέσω διαφημιστικών αναφορών.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του Οργανισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 2 της επιστολής της δικηγόρου του ημερομηνίας 14/11/2017, ότι δηλαδή «η εκπομπή αποστέλλεται ως έχει από τον ελληνικό σταθμό ΣΚΑΙ και προβάλλεται ως έχει από το ΣΙΓΜΑ» η Αρχή υπενθυμίζει ότι ο κάθε τηλεοπτικός οργανισμός φέρει την αποκλειστική και ολοκληρωτική ευθύνη του προγράμματος που μεταδίδει.

Σχετικά με τον ισχυρισμό του Οργανισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 3 της ίδιας επιστολής ημερομ. 14/11/2017, ότι δηλαδή «στην εν λόγω εκπομπή δεν υπάρχει παράβαση του άρθρου 30Η(β) καθ' ότι δεν υφίσταται οποιαδήποτε παρακίνηση ευθέως για αγορά ή μίσθωση προϊόντων ή υπηρεσιών. Στο εκπομπή γίνεται απλή αναφορά για τα διάφορα προϊόντα των χορηγών» η Αρχή δεν τον κάνει δεκτό και σημειώνει ότι αναφορές που λέχθηκαν από τον παρουσιαστή, όπως για παράδειγμα οι ακόλουθες, δεν αποτελούν απλή αναφορά αλλά παρακίνηση μέσω διαφημιστικών σχολίων. Ενδεικτικά αναφέρονται οι φράσεις:

- *«Φτάσαμε στο αεροδρόμιο και επειδή έχουμε κάποιες ώρες αναμονής μέχρι την επόμενη πτήση μας πάμε στο **τεράστιο, απίθανο και υπεράνετο** CIB lounge της Turkish Airlines».*

- *«Αυτά τα γυαλιά ηλίου τα πήρα πριν φύγουμε από το ταξίδι, είναι τα καλύτερα γυαλιά που είχα ποτέ. Προσφέρουν και υψηλή προστασία... Το μαγαζί απ' όπου τα πήρα έχει και ένα από τα κορυφαία eshop στην Ελλάδα».*
- *«Πριν πάμε πίσω στο ταξίδι μας θέλω να σας δείξω το φυσικό μεταλλικό νερό που ταξιδεύει μαζί μας. Δεν είναι ό,τι κι ό,τι νερό, είναι νερό **βραβευμένο** ως το **καλύτερο νερό του κόσμου** ... Happy traveller σε όλο τον πλανήτη με το **καλύτερο νερό του κόσμου που είναι ελληνικό**»* Ταυτόχρονα προβάλλονται πλάνα του παρουσιαστή να πίνει το νερό ΘΕΟΝΗ καθώς και κοντινά πλάνα της συσκευασίας του νερού που
- Επίσης, αναφερόμενος στο ξενοδοχείο **Tulia** που προσφέρει τη φιλοξενία και το οποίο είναι χορηγός ο παρουσιαστής ανάμεσα σε άλλα αναφέρει και τα ακόλουθα:
 - *«Δείτε σε τι **τέλειο μέρος μένουμε, φανταστικό δωμάτιο και φανταστικό ξενοδοχείο.**»*
 - *«Έχει και νεροτσουλήθρες ... φανταστικό ... να τις δοκιμάσουμε!»* Και επίσης προβάλλεται ο παρουσιαστής στις νεροτσουλήθρες
- *«Και αφού φάγαμε, αράξαμε να τσακάρουμε εισιτήρια για το επόμενο ταξίδι με την εφαρμογή του **νούμερο 1 on line ταξιδιωτικού γραφείου στην Ελλάδα.** Είναι δωρεάν και σε **βοηθάει να βρεις στο κινητό σου τις καλύτερες τιμές για ένα ταξίδι που θες να πας**».*
- *«Στο μεταξύ θα ετοιμάσουμε κάτι γρήγορο και εύκολο για να φάμε. **Τα πιο νόστιμα σνίτσελ κοτόπουλου ή λαχταριστές κοτομπουκιές ελληνικής παραγωγής από ελληνικά κοτόπουλα. Είτε τις τρώμε σκέτες είτε τις βάζουμε σε μια απλή συνταγή πάντα τέλειες είναι. Καλή όρεξη!**»*

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου κρίνει σκόπιμο να τονίσει ότι η παρακίνηση από προγράμματα για αγορά ή μίσθωση των προϊόντων ή υπηρεσιών οιασδήποτε επιχείρησης μέσω ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων, συνιστά παράβαση της νομοθεσίας, καθότι αφενός μεν δημιουργείται αθέμιτος ανταγωνισμός και αφετέρου επηρεάζεται το περιεχόμενο και θίγεται η αρτιότητα των προγραμμάτων. Στην παρούσα υπόθεση ο παρουσιαστής όχι μόνο αναφέρθηκε στο χορηγό, στα προϊόντα και τις υπηρεσίες που παρέχει αλλά προέβη και σε διαφημιστικές αναφορές – κάποιες από τις οποίες ενδεικτικά αναφέρονται και πιο πάνω.

Συνοψίζοντας, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου τονίζει για ακόμη μια φορά ότι η παρακίνηση για αγορά ή μίσθωση των προϊόντων ή υπηρεσιών του χορηγού του προγράμματος συνιστά παράβαση της Νομοθεσίας, προκαλείται λανθάνων αθέμιτος ανταγωνισμός αφού προβάλλονται με κεκαλυμμένο και διαφημιστικό τρόπο στοιχεία των προϊόντων ή υπηρεσιών του χορηγού στοχεύοντας στην προώθηση της αναγνωρισιμότητας και της εικόνας του χορηγού.

Ενόψει των ανωτέρω η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου 30Η(β) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2017 (υποστοιχείο 1) και της Παραγράφου Ε4 του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (υποστοιχείο 2) και επιβάλλει την κύρωση της **Προειδοποίησης**.

Η Αρχή καλεί τον Οργανισμό να είναι πιο προσεκτικός στον χειρισμό παρόμοιων θεμάτων στο μέλλον, καθώς στην περίπτωση που ενδεχομένως υποπέσει σε παρόμοιας φύσεως παράβαση, δε θα επιδείξει την ίδια επιείκεια.

(Ρόνα Πετρή Κασάπη)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου